

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/155/2023
Identifikačné číslo spisu:	6320200726
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6320200726.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. G., narodeného XX. I. XXXX, A. Q. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Máriou Stahovcovou, Brezno, ČSA 18, proti žalovanej Ing. E. H., narodenej XX. O. XXXX, D., R. H. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou LÖWY & LÖWY, Bratislava, Slowackého 56, o zriadenie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez nehnuteľnosť, v súčasnosti vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. BR-2C/12/2020 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 2C/12/2020), o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. marca 2023 sp. zn. 12Co/37/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 11. marca 2022 č. k. 2C/12/2020-562 zriadil vecné bremeno na bližšie určenú nehnuteľnosť spočívajúce v práve prechodu pešo a motorovým vozidlom, pričom povinným z vecného bremena je vlastník bližšie určenej nehnuteľnosti a oprávneným z vecného bremena je vlastník bližšie určenej stavby. Zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena vo výške 145 eur a žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania.

1.1. Právne vec posúdil podľa § 151o ods. 3 OZ, § 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. a na základe vykonaného dokazovania považoval podanú žalobu za dôvodnú. Uviedol, že žalobca využíva ako prístupovú cestu ku Chate W. lesnú cestu vedúcu o.i. aj cez pozemok vo vlastníctve žalovanej. Táto prístupová cesta je napojená na verejnú pozemnú komunikáciu vo vlastníctve obce. Uvedené pozemky sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce a dané územie je lokalizované v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry, kde platí druhý stupeň ochrany prírody a krajiny. Prvostupňový súd mal za preukázané, že prístupová cesta ku Chate W. tam existuje už roky a nestotožnil sa s tvrdením žalovanej, že žalobca má možnosť dostať sa ku svojej chate aj inými trasami. Súd pri rozhodovaní zvažoval aj zásah do vlastníckeho práva žalovanej, avšak v súvislosti so zriadením

vecného bremena nezistil vážny zásah do práva žalovanej. Súd v tejto súvislosti prihliadol tiež k tomu, že vecné bremeno fakticky zasiahne len nepatrnú časť pozemku žalovanej o výmere 44 m², z celkovej výmery 1 178 m².

1.2. Na základe uvedeného súd zriadil vecné bremeno cez pozemok žalovanej tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia. Záverom dodal, že zriadenie vecného bremena na pozemku žalovanej nie je v rozpore so zákonom č. 543/2002 Z.z. V danom prípade nejde o výstavbu lesnej cesty, na čo sa podľa § 13 ods. 2 vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody. Ako bolo preukázané, daná prístupová cesta cez pozemok žalovanej je vybudovaná už mnoho rokov a ako taká vždy slúžila na prejazd a prechod ku chate žalobcu. Hoci zákon v ust. § 13 ods. 1 písm. a) zakazuje na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, jazdiť a stáť motorovým vozidlom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo cesty či miestnej komunikácie, v ust. § 13 ods. 3 písm. a) je uvedená výnimka z tohto zákazu. V zmysle daného zákonného ustanovenia sa zákaz podľa § 13 odseku 1 písm. a) nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla patriaceho vlastníkovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Uvedená výnimka je plne aplikovateľná aj na daný prípad, a teda ani zákon č. 543/2002 Z.z. nezakazuje žalobcovi ako vlastníkovi pozemku vjazd k jeho nehnuteľnosti.

1.3. Ďalej uviedol, že s ohľadom na ústavné práva vlastníkov nehnuteľností nemôže zriadenie takéhoto práva byť realizované bez primeranej kompenzácie. Súd preto rozhodoval aj o výške náhrady, ktorá má byť zo strany žalobcu vyplatená žalovanej v súvislosti so zriadením predmetného vecného bremena, a to jednorazovo. Žalobca predložil súdu znalecký posudok č. XX/XXXX, v ktorom znalec určil všeobecnú hodnotu odplaty za zriadenie vecného bremena na sumu 145 eur. Takto určená hodnota práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nebola žalovanou spochybnená. Súd preto vychádzal z predloženého znaleckého posudku a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena v uvedenej čiastke. Záverom dodal, že nebolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie vyžiadaním kúpnej zmluvy od žalobcu na preukázanie, či v tejto je zmienka o prístupovej ceste ku chate žalobcu, čo požadovala žalovaná. Existenciu takéhoto prístupu preukázal žalobca inými dôkazmi.

1.4. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 31. marca 2023 sp. zn. 12Co/37/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis prvostupňový súd dospel považoval za racionálne, spravodlivé a presvedčivé.

2.2. Pokiaľ žalovaná v odvolaní tvrdila, že údaj o nadobudnutí vlastníckeho práva, tak ako ho v rozhodnutí uvádza súd prvej inštancie je nesprávny, odvolací súd uviedol, že rozhodujúcou skutočnosťou bolo, že vecné bremeno bolo zriadené k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná. Pokiaľ išlo o dôvody odvolania žalovanej, ktorými namietala nevykonanie navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie a namietala nesprávne hodnotenie dôkazov odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, že vyhodnotil dôkazy správne a na základe nich zistil správne skutkový stav, tak že sporná parcela bola využívaná na prechod a prejazd, že táto prístupová cesta existuje nie len od roku 2017. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil ako bola parcela užívaná a jeho záver zodpovedá vykonanému dokazovaniu a na základe neho zistenému skutkovému stavu. Z obsahu čestných vyhlásení priamo vyplýva záver súdu, že prístupová cesta k nehnuteľnosti žalobcu cez pozemok žalovanej existovala aj predtým ako žalobca nadobudol stavbu, ku ktorej sa domáhal zriadiť vecné bremeno. Žalovaná ani netvrdí, že by záver súdu nezodpovedal obsahu čestných prehlásení, len tvrdí iné. Zo stanoviska ŠOP SR z XX. S. XXXX vyplýva opak tvrdenia žalovanej (že v minulosti tam žiadna cesta nebola) - stanovisko potvrdzuje existenciu prístupu podľa snímok už v roku 2003. Rovnako tak znalecký posudok č. XXX/XXXX z XX. O. XXXX nemal vplyv na nepreukázanie predpokladov ustanovenia § 151o ods. 3 OZ. Námieta odvolateľka, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie vyžiadaním kúpnej zmluvy od žalobcu na preukázanie, či je v nej zmienka o prístupovej ceste ku chate vo vlastníctve žalobcu, nespôsobovala vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Súd prvej inštancie uviedol, že nevykonával navrhnuté dokazovanie z dôvodu, že prístup preukázal žalobca inými dôkazmi. Uvedený

postup okresného súdu bol v súlade s § 185 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd rozhodne, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre zistenie podstatných skutkových poznatkov o veci, ktorá je predmetom konania. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel tiež k správneému záveru, že žalobca nemá možnosť prístupu ku svojej chate inými trasami, ako to tvrdila žalovaná. V odvolaní žalovaná nepoukázala na žiadne také ňou tvrdené skutočnosti pred súdom prvej inštancie, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

2.3. Rovnako tak prvostupňový súd správne zistil predpoklady aplikácie ustanovenia § 151o ods. 3 OZ a dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalobca - vlastník stavby, nemá prístup k stavbe a prístup žalobcu k stavbe nemožno zabezpečiť inak, ako obmedzením vlastníckeho práva žalovanej (vlastnícky príslahlého pozemku). Súd v tejto súvislosti prihliadol tiež k tomu, že vecné bremeno fakticky zasiahne len nepatrnú časť pozemku žalovanej o výmere 44 m², z celkovej výmery 1 178 m², tiež zistil, že žalovanej nebol povolený výrub drevín na parcele, cez ktorú žiadal žalobca zriadiť vecné bremeno a aj podľa tvrdenia žalovanej jej príslušné orgány neumožnili žiadne aktivity na tejto parcele, a teda nemožno hovoriť o vážnom zásahu do práv žalovanej. Vecné bremeno prvostupňový súd zriadil v súlade s geometrickým plánom, tak aby čo najmenej obťažovalo žalovanú. V odôvodnení rozhodnutia v bode 29. (na ktorý odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje) sa prvostupňový súd vysporiadal s predpokladom hypotézy § 151o ods. 3 OZ, že prístup žalobcu k stavbe v jeho vlastníctve nemožno zabezpečiť inak. V tejto súvislosti súd zistil, že prístupu cez iné pozemky bránia napr. - zarastenie pozemku krovínami, vysokými stromami, mladými stromami, ide o parcelu, ktorá je z vlastníckeho hľadiska neusporiadaná, prípadne nie je založený list vlastníctva, a teda žalobca by sa zriadením vecného bremena musel domáhať voči neujasnenému okruhu a identite osôb, na ktorých určenie by muselo prebehnúť samostatné súdne konanie. V podrobnostiach odvolací súd v plnom rozsahu odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

2.4. Pokiaľ odvolateľka v odvolaní poukazovala na vyjadrenie Orgánu štátneho stavebného dohľadu z 11. februára 2021 a v tejto súvislosti na rozhodnutie Obce H. Q. č. W. ktorým Obec neudelila súhlas žalovanej na výrub drevín na pozemku KN-C par. č. XXXX/XX s poukazom na to, že „Výrub by bolo možné akceptovať len v časti stretu drevín s existujúcou infraštruktúrou, nakoľko umiestnenie mobilných domov a parkoviska sa v súčasnosti javí ako nevhodné z dôvodu možnej hrozby znečistenia vodného toku, ...“ a teda podľa odvolateľky z dôvodu možnej hrozby znečistenia vodného toku nie je možné na danom pozemku zriadiť prístupovú cestu pre motorové vozidlá, odvolací súd uviedol, že o neudelení súhlasu žalovanej na výrub drevín bolo rozhodnuté v súvislosti s inou vecou, rozhodnutie obce riešilo inú otázku a to nepovolenie žalovanej umiestnenia mobilných domov a parkoviska. Uvedené nevyučovalo zriadenie vecného bremena na pozemku KN-C par. č. XXXX/XX. V neposlednom rade odvolací súd uviedol, že žalovaná v odvolaní nijako nespochybnila záver prvostupňového súdu súvisiaci s interpretáciou § 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov teda, že v danom prípade nejde o výstavbu lesnej cesty resp., že na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany sa nevzťahuje zákaz na vjazd alebo státie vozidla vlastníkovi pozemku, a teda ani zákon 543/2002 Z.z. nezakazuje žalobcovi ako vlastníkovi pozemku vjazd k jeho nehnuteľnosti.

2.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalovaná (ďalej aj ako „dovolaťka“) podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Po opísaní priebehu konania a skutkových okolností prípadu navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal žalovanej náhradu dovolacích trov.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala nepreskúmateľnosť, nedostatok dôvodov a arbitrárnosť odvolacieho rozsudku. V podrobnostiach polemizovala so skutkovými a právnymi závermi nižších súdov, zopakovala svoju predsúdnu argumentáciu a prezentovala skutkový stav a hodnotenie dôkazov cez prizmu jej predsúdnych tvrdení (kedy bola vybudovaná prístupová cesta, nepredloženie kúpnej zmluvy, prenájom chaty žalobcom, možnosť iného prístupu k nehnuteľnosti). Za kľúčovú považovala interpretáciu ustanovenia 13 zákona č. 543/2002 Z.z., ktorú otázku odvolací súd nezodpovedal resp. zodpovedal len veľmi formálne „čo má zásadný vplyv a robí napadnuté rozhodnutie arbitrárnym a nepreskúmateľným“.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP formulovala právnu otázku zásadného právneho významu, ktorá v rozhodovacej praxi doteraz nebola vyriešená, a to: „Možno zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok na ktorom platí druhý stupeň ochrany, pokiaľ § 13 ods. 1 a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny zakazuje jazdenie a státie motorovým vozidlom, a zároveň § 13 ods. 3 písm. a) pripúšťa výnimku len pre vlastníka motorového vozidla, ktorý je zároveň aj vlastníkom pozemku spočívajúce výlučne v práve vjazdu a státia motorového vozidla“.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol odmietnuť toto dovolanie a priznať mu trovy dovolacieho konania. V podstatnom poukázal na správnosť odvolacieho rozhodnutia.

5. Žalovaná v rámci svojho vyjadrenia v podstate zopakovala svoju dovoláciu argumentáciu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

7. Vzhľadom na obsah podaného dovolania dovolací súd už na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má síce dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takéto vady v prejednávanej veci nezistil (viď nižšie).

8. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovanej, že v konaní došlo k ňou tvrdeným vadám zmätočnosti.

8.3. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na

spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. Žalovaná v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom namietala nepreskúmateľnosť, nedostatok dôvodov a arbitrárnosť odvolacieho rozsudku. V súvislosti s arbitrárnosťou za kľúčovú považovala interpretáciu ustanovenia 13 zákona č. 543/2002 Z.z., ktorú otázku odvolací súd nezodpovedal resp. zodpovedal len veľmi formálne „čo má zásadný vplyv a robí napadnuté rozhodnutie arbitrárnym a nepreskúmateľným“.

10. Podľa názoru vec prejednávajúceho dovolacieho senátu i keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých vyvodil svoje právne závery vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Napriek tomu, že nižšie súdy sa zaoberali viacerými okolnosťami súvisiacimi s posudzovaním danej veci je nepochybné, že nosné dôvody, ktoré viedli prvostupňový súd k vyhoveniu žalobe a odvolací súd k potvrdeniu prvostupňového rozsudku spočívali v zistení, že v danej veci boli preukázané predpoklady aplikácie ustanovenia § 151o ods. 3 OZ, keď žalobca - vlastník stavby, nemal prístup k stavbe a prístup žalobcu k stavbe nemožno zabezpečiť inak, ako obmedzením vlastníckeho práva žalovanej (vlastnícky príslušného pozemku). V tejto súvislosti bolo prihliadnuté na to, že vecné bremeno fakticky zasiahne len nepatrnú časť pozemku žalovanej o výmere 44 m² a že v okolnostiach posudzovanej veci nebolo možné hovoriť o vážnom zásahu do práv žalovanej. Vecné bremeno bolo zriadené v súlade s geometrickým plánom, tak aby čo najmenej obťažovalo žalovanú. Odvolací súd sa tiež podrobne zaoberal odvolacími námietkami žalovanej (body 19. až 26. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné resp. nedostatočne odôvodnené; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

11. Pokiaľ dovolateľka v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietala nesprávnu interpretáciu § 13 zákona č. 543/2002 Z.z., dovolací súd predovšetkým uvádza, že jadrom uvedenej námietky je právne posúdenie veci, pričom pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnosťnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Navyše nesprávnu interpretáciu § 13 zákona č. 543/2002 Z.z. žalovaná nenamietala v rámci podaného odvolania [princíp subsidiarity (pozri bod 15.)] a teda namietaná vada nemohla ani spôsobiť arbitrárnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia.

12. Žalovaná vyvodzovala prípustnosť dovolania aj v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP,

keď podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Právna otázka znela: „Možno zriadiť vecné bremeno spočívajúce v práve prechodu a prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok na ktorom platí druhý stupeň ochrany, pokiaľ § 13 ods. 1 písm. a) zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny zakazuje jazdenie a státie motorovým vozidlom, a zároveň § 13 ods. 3 písm. a) pripúšťa výnimku len pre vlastníka motorového vozidla, ktorý je zároveň aj vlastníkom pozemku spočívajúce výlučne v práve vjazdu a státia motorového vozidla" (bod 3.2.).

12.1. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

13. Prvostupňový súd sa otázkou interpretácie ustanovenia § 13 zákona č. 543/2002 Z.z. zaoberal a v tejto súvislosti okrem citácie daného zákonného ustanovenia záverom dodal, že zriadenie vecného bremena na pozemku žalovanej nie je ani v rozpore so zákonom č. 543/2002 Z.z., keďže nejde o výstavbu lesnej cesty, na čo sa podľa § 13 ods. 2 vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody. Hoci zákon v ust. § 13 ods. 1 písm. a) zakazuje na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, jazdiť a stáť motorovým vozidlom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo cesty či miestnej komunikácie, v ust. § 13 ods. 3 písm. a) je uvedená výnimka z tohto zákazu. V zmysle daného zákonného ustanovenia sa zákaz podľa § 13 odseku 1 písm. a) nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla patriaceho vlastníkovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Uvedená výnimka je plne aplikovateľná aj na daný prípad, a teda ani zákon č. 543/2002 Z.z. nezakazuje žalobcovi ako vlastníkovi pozemku vjazd k jeho nehnuteľnosti (bod 32. odôvodnenia prvostupňového rozsudku). Žalovaná v rámci podaného odvolania (č. I. 593 a nasl. súdneho spisu) vyslovený právny názor prvostupňového súdu nijako nenamietala, ani nespochybnila, na čo poukázal aj súd odvolací (bod 26. odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

14. Najvyšší súd v podobných súvislostiach v uznesení z 29. apríla 2020 sp. zn. 8Cdo/90/2019 uviedol: „Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejme), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech. Dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/40/2019, sp. zn. 4Cdo/110/2018)."

15. Žalovaná teda mala možnosť namietané nesprávne právne posúdenie veci (interpretácia ustanovenia § 13 zákona č. 543/2002 Z.z.) ako vady prvostupňového konania a rozhodovania uplatniť v rámci podaného odvolania, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, nemohli sa namietané vady stať predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu (princíp subsidiarity).

16. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou

osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

17. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.